

Введення в спеціальність.

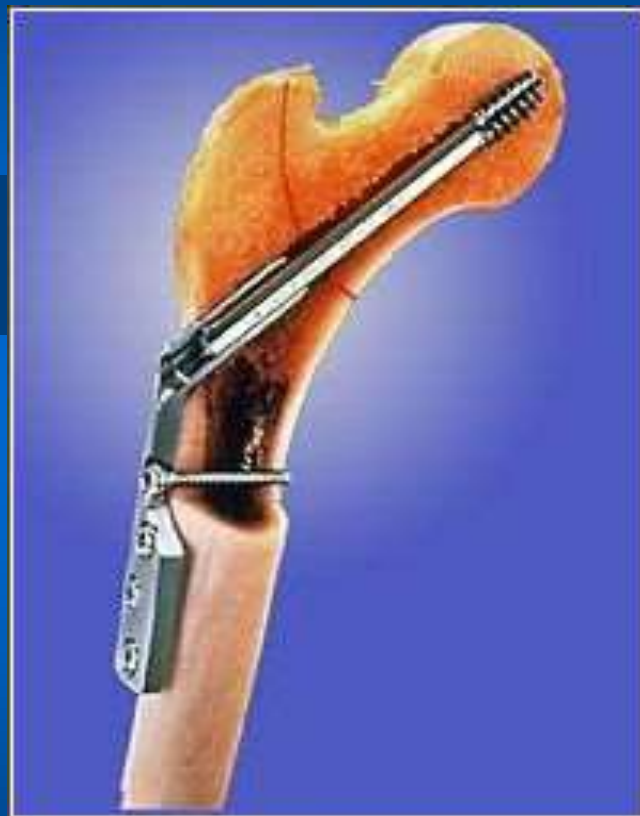
Особливості обстеження

**травматологічних та
ортопедичних хворих.**

**Ушкодження зв'язок,
сухожилків та м'язів.**

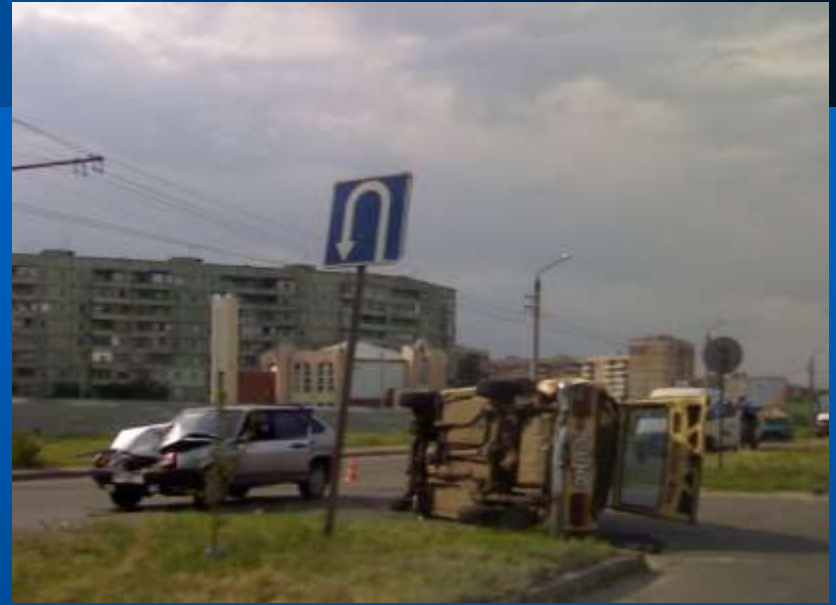
Травматичні вивихи.

**Сучасні принципи
лікування переломів.**

Лектор – доцент Пелипенко О.В.

Щорічно близько 2 млн. травм (≈ 5000 на 100 тисяч населення)

Від нещасних випадків, травм, отруєнь та інших зовнішніх дій в Україні реєструється близько 70 тисяч смертельних випадків (8,95% від загальної кількості померлих).

Хворі з політравмою складають до **20%**
усіх стаціонарних хворих.

Летальність при політравмі **от 16 до 50%.**

A photograph of a surgical team in an operating room. Several surgeons in white scrubs and masks are gathered around a patient, illuminated by a large overhead surgical light. Large windows in the background show a view of a city with trees and buildings. The text is overlaid on the lower half of the image.

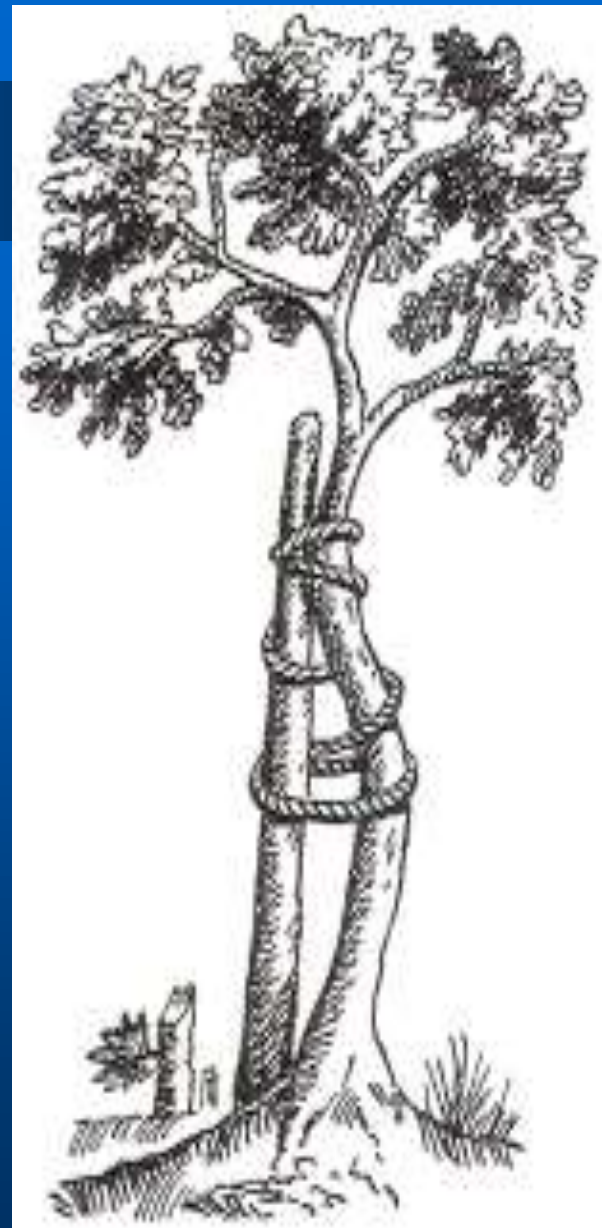
Травматологія — галузь медицини, що вивчає травматичні пошкодження, хвороби, пов'язані з ними, а також розробляє засоби лікування й профілактики травм.

Ортопедія (від грец. Орθος -
прямий, правильний і παιδεία -
виховання, навчання) — розділ
клінічної медицини, розділ
хірургії, що вивчає
профілактику, діагностику і
лікування деформацій і
порушень функцій кістково-
м'язової системи, які є
результатом вроджених
дефектів, вад розвитку,
наслідків травм або
захворювань.

Термін "Ортопедія" вперше ввів професор Паризького університету Николя Андрі в 1741 році.

Свої спостереження за дітьми з різними деформаціями тіла він висловив в двотомному керівництві «Ортопедія або мистецтво попереджати і виправляти деформації тіла у дітей засобами, доступними батькам, матерям і всім тим особам, яким доводиться виховувати дітей».

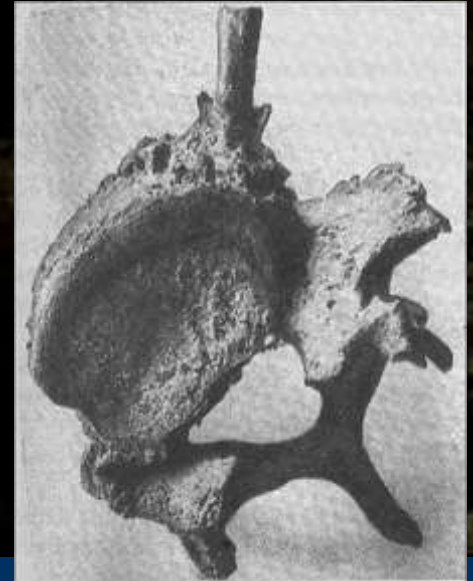

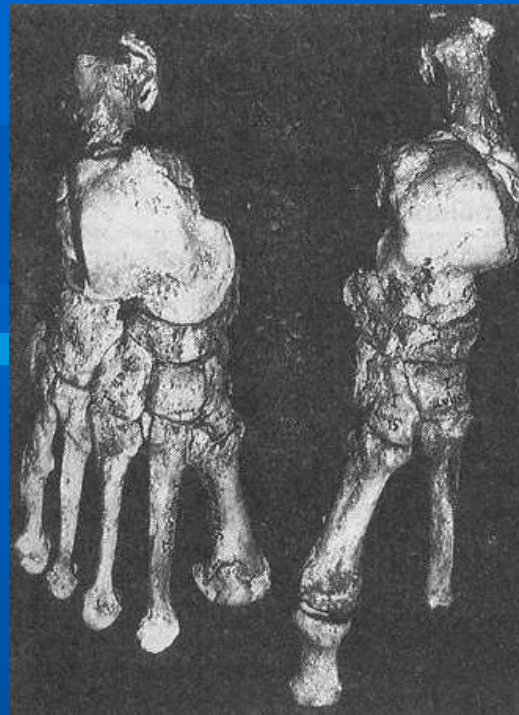
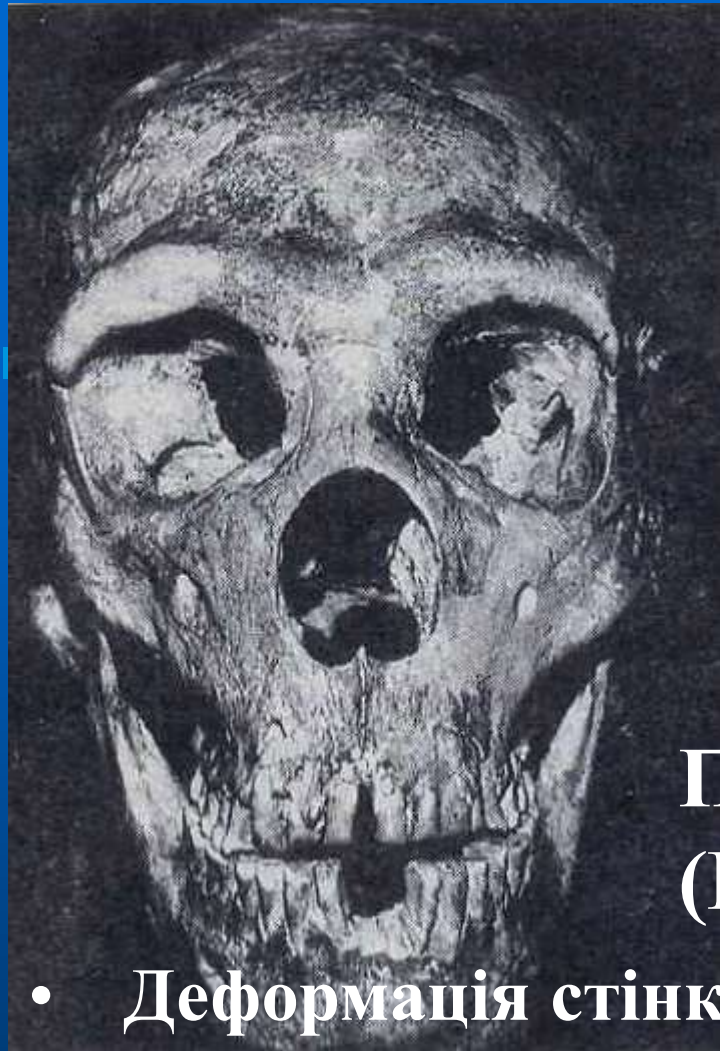

**Ліва стегнова кістка
пітекантропа
(острів Ява,
близько 700 тисяч
років тому).**

В печері Ла Шапель-о-Сен
знайдений скелет
чоловіка, що помер в
похилому для того часу
віці – 45 років.

- деформуючий артрит
хребта;
- перелом стегна;
- артрит нижньої щелепи.

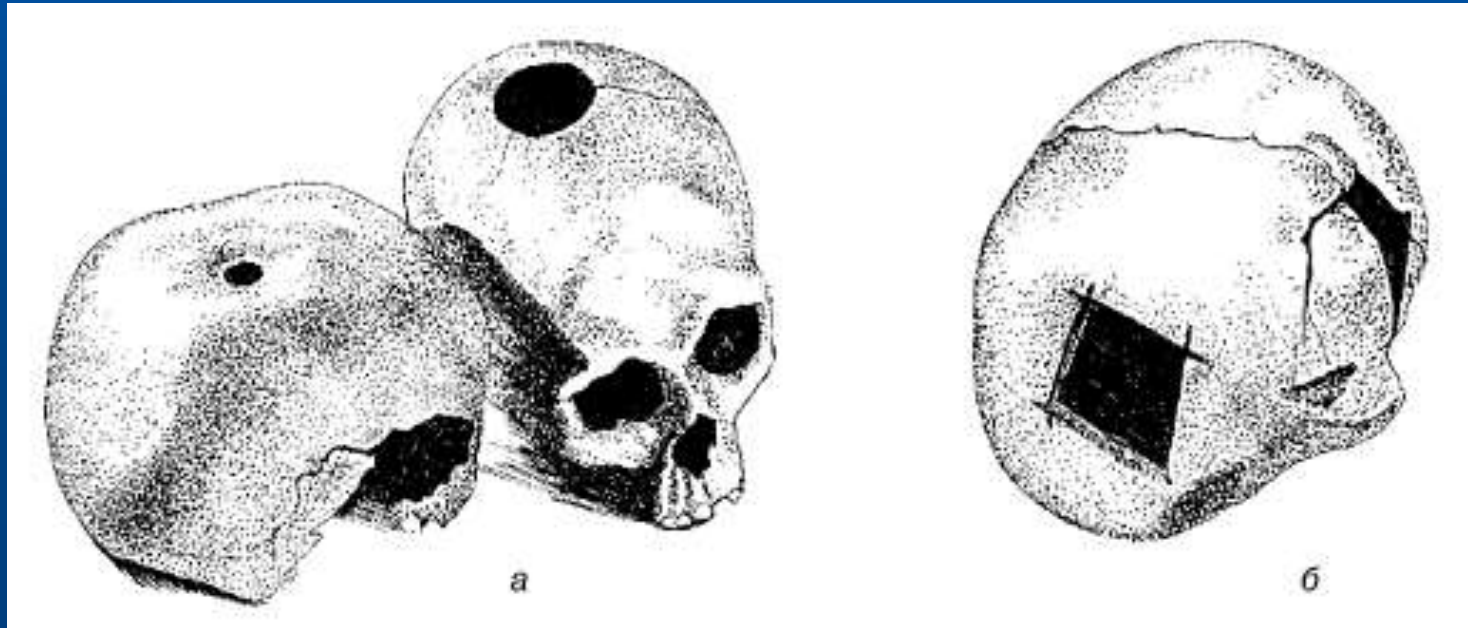

Печера Шанідар (Ирак)

- Деформація стінки очної западини – сліпота на ліве око.
- Сліди зрощеного перелому, артроз суглобів.
- Дистрофія кісткової тканини правого плеча (ампутована при житті)

Черепи зі слідами трепанації знаходили в усіх частинах світу, за виключенням Австралії, Малайського архіпелагу, Японії, Китаю.

Єгипет

**Перші поселення з'явилися у VI - V
тисячоріччі до н. е.**

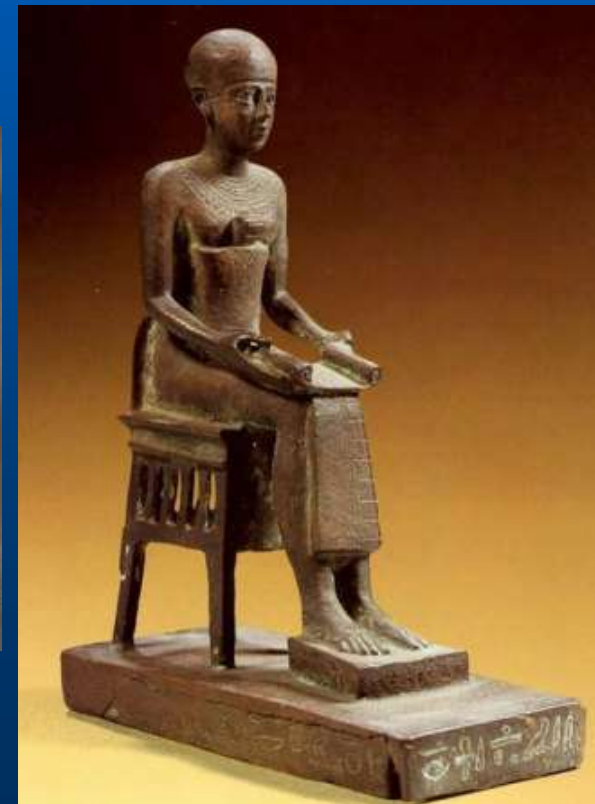
**Численні знахідки добре зрощених кісток у
мумій, що поховані на початку III
тисячоріччю до н.е. В окремих випадках
зберіглися лубки навколо кінцівок з
матеріалом, що нагадує бинти.**

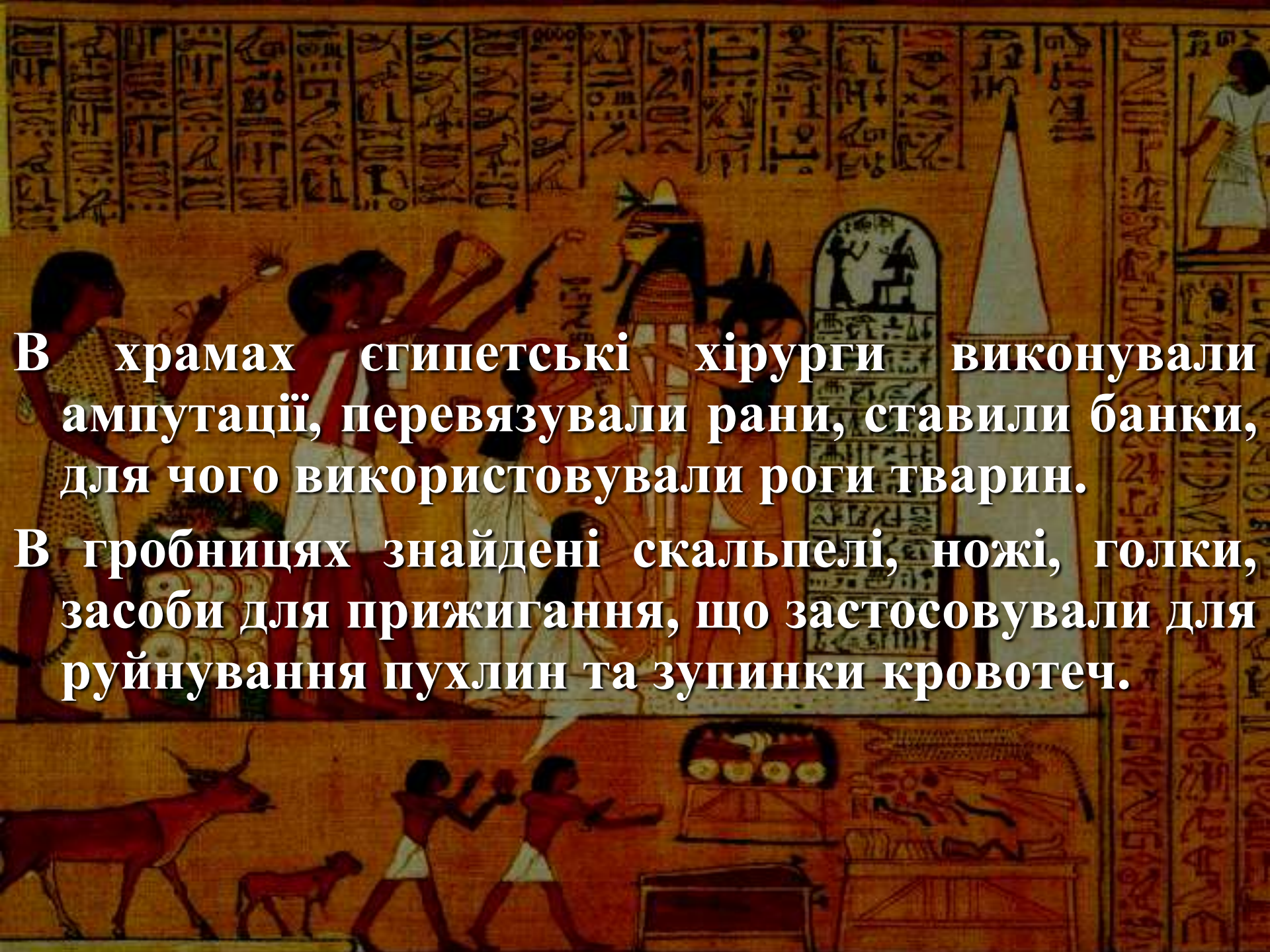
Імхотеп (XXVIII сторіччя до н. е.) – самий перший медик, про якого збереглися історичні свідчення.

Сучасник фараона III династії Джосера. Протягом майже 3000 років його вважали за бога лікування.

І М Н О Т Е П

В храмах єгипетські хірурги виконували ампутації, перевязували рани, ставили банки, для чого використовували роги тварин.

В гробницях знайдені скальпелі, ножі, голки, засоби для прижигання, що застосовували для руйнування пухлин та зупинки кровотеч.

Медичні папіруси:

- За імям перших власників (Едвін Сміт, Херст, Честер-Бітті, Карлсберг),
- За місцем знахідки (Кахунський – 1950 до н. е., з Рамсессума),
- За назвою міста, в якому знаходяться (Берлинський, Лондонський, Лейденський)
- За імям першого по імені першого видавника (Г.Еберс).

Папірус Едвіна Сміта

Хірургічний трактат складається з опису 48 різних травм. За стилем – чіткі вказівки вчителя учню.

Кожен опис містить

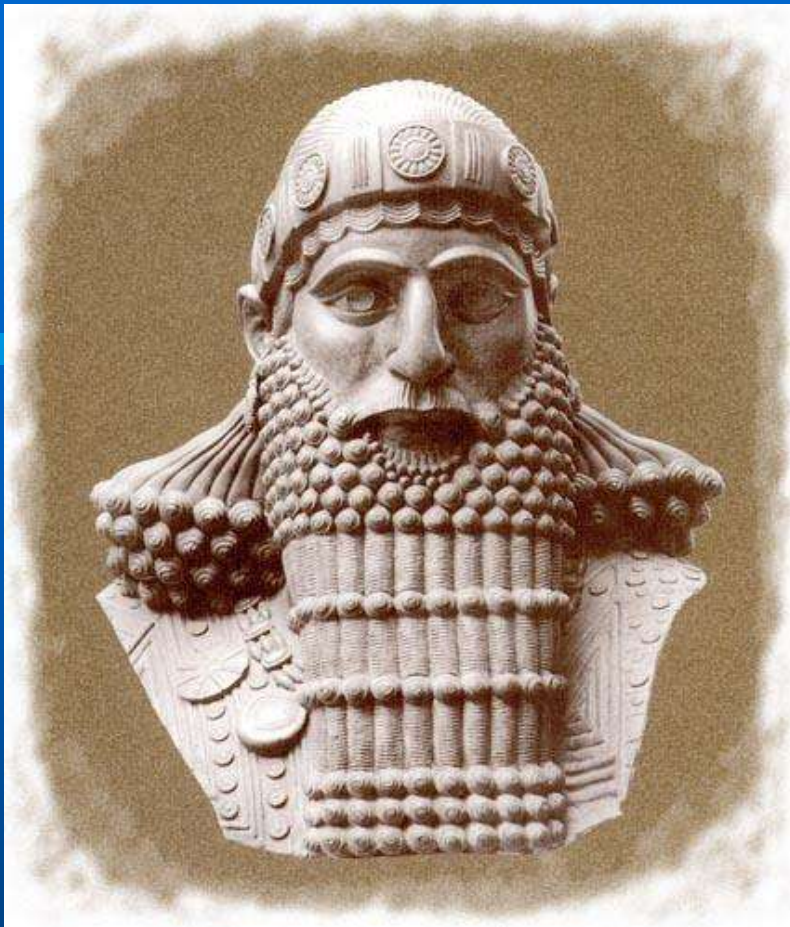
- назву травми,
- опис симптомів,
- формулювання висновків,
- перелік рецептів лікування,
- роз'яснення вперше використаних фраз та висловів.

Папірус Херста:

- 18,5 «сторінок»
- описано 260 хвороб
- мається глава про хвороби кісток, лікування переломів.

**Хаммурапі – цар Вавілона,
1793 — 1750 годах до н. э.**

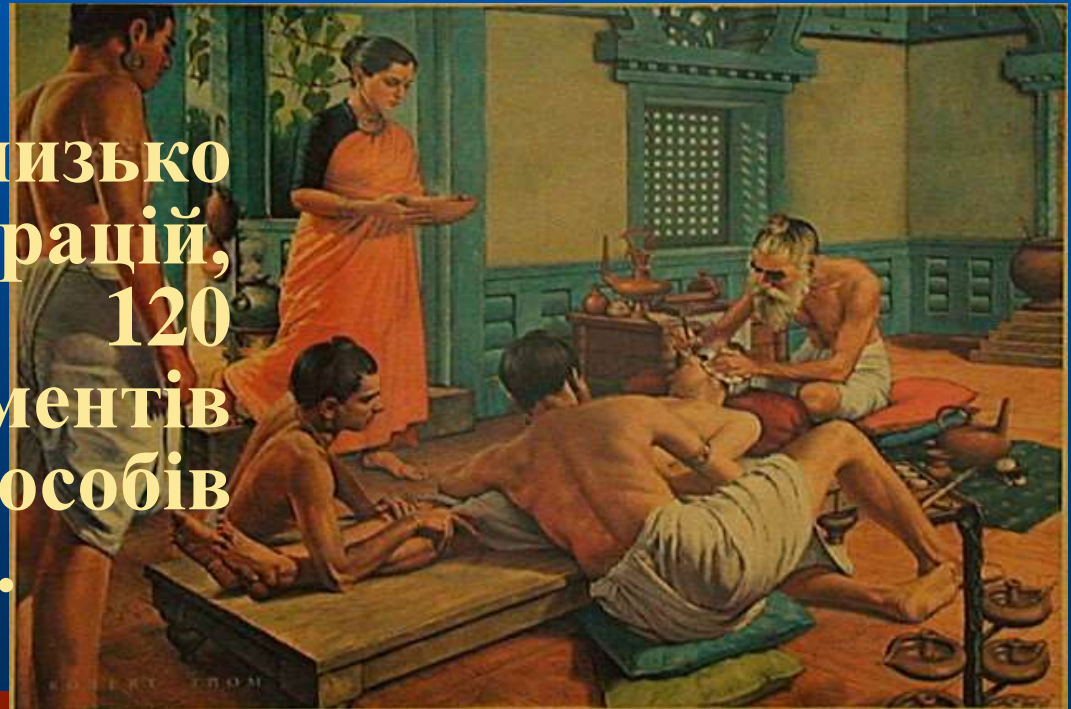
**Мукаллім – храмовий лікар з Ніппура
(Месопотамія), XIV сторіччя до н. э.**

Трактат «Сушрута-самхіта» IV ст. до н.э.

В книзі описано близько
300 операцій,
представлено 120
хірургічних інструментів
та 650 способів
приготування ліків.

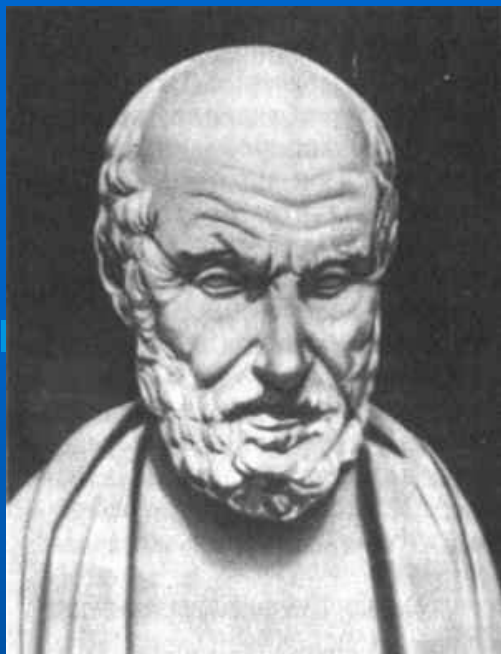

Хуа То (110 – 208 роки)

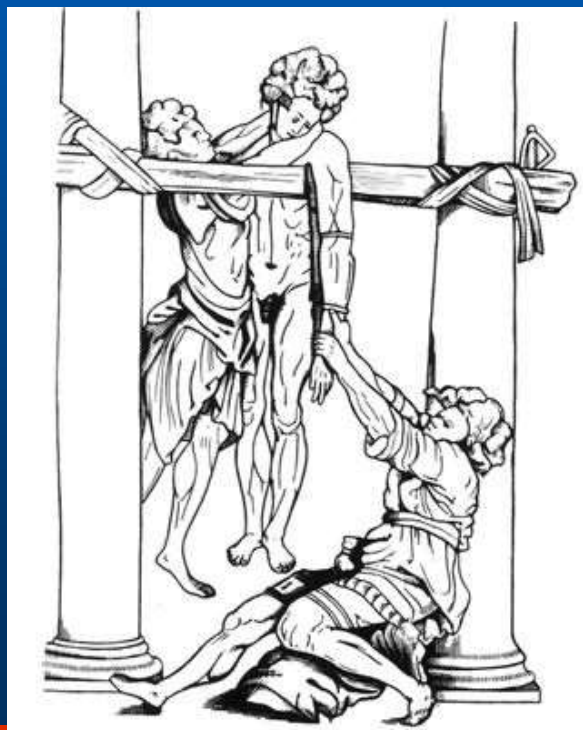

陀 華

Заслугою китайських
медиків стало
винахід шин,
створення деяких
видів протезів для
заміни ампутованих
кінцівок.

Книги Гіпократа «Про переломи». «Про вправлення суглобів»

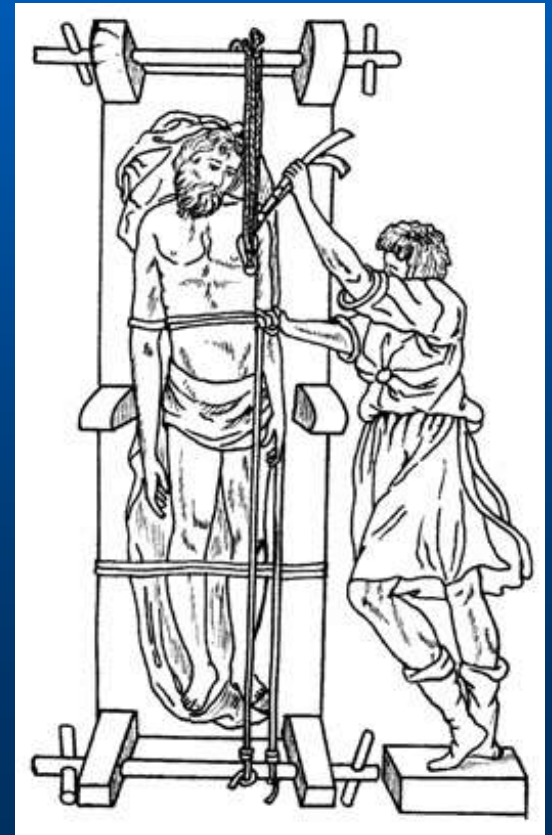
Давній Рим

Цельс Трактат «О медицине».

Описані методи лікування ран,
захворювань кісток, некрози
після переломів, способи
вправлення вивихів, ампутації
кінцівок, прийоми зупинки
кровотеч, рекомендації по
перев'язці кровоносних судин

Гален (129 – 201 роки)

Класичний труд «О частях человеческого тела», де представлено єдиний анатомічний опис людського організму.

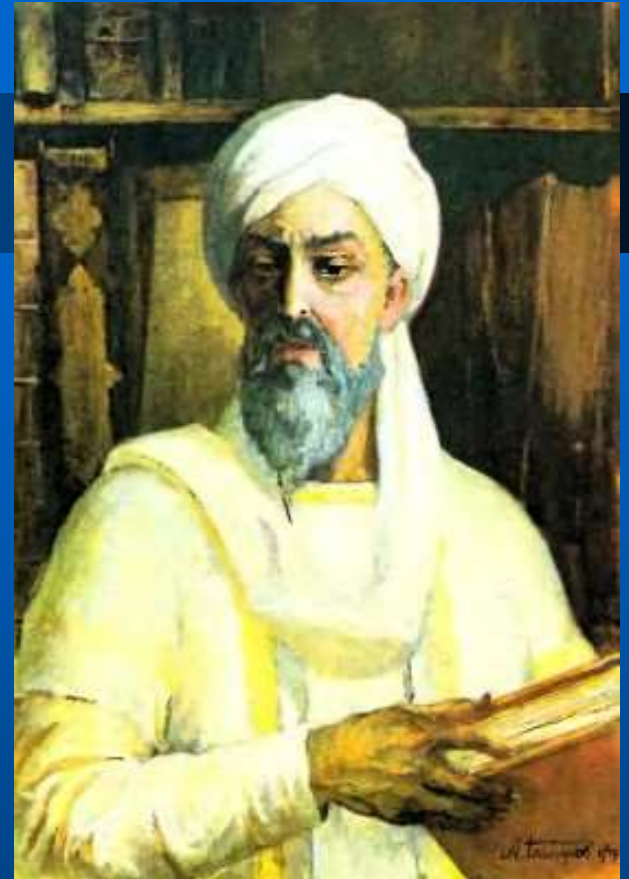

Твори Галена протягом 14 віків були основним джерелом медичних знань у Європі.

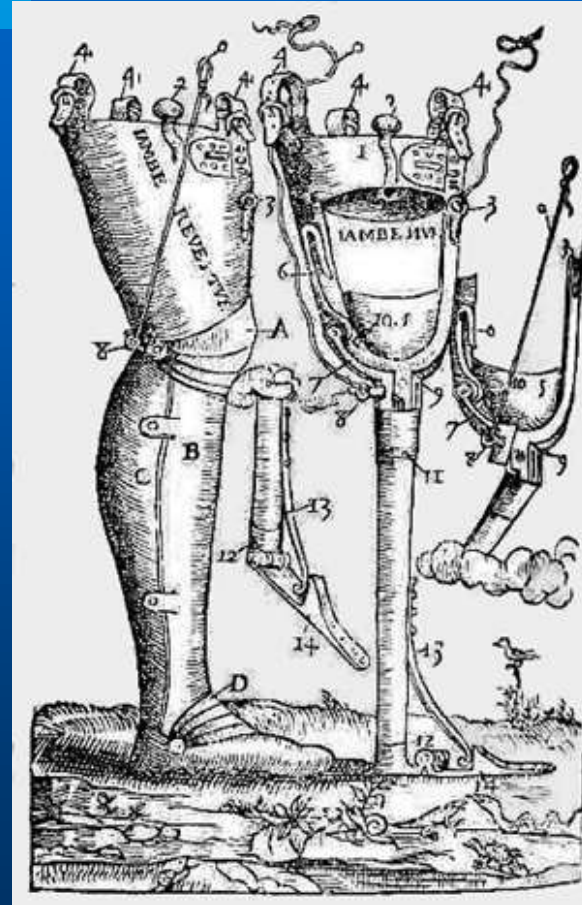
Ель Хосейн Абу-Алі ібн Сина (980-1037)

**Вперше повідомив про
застосування гіпсових
пов'язок.**

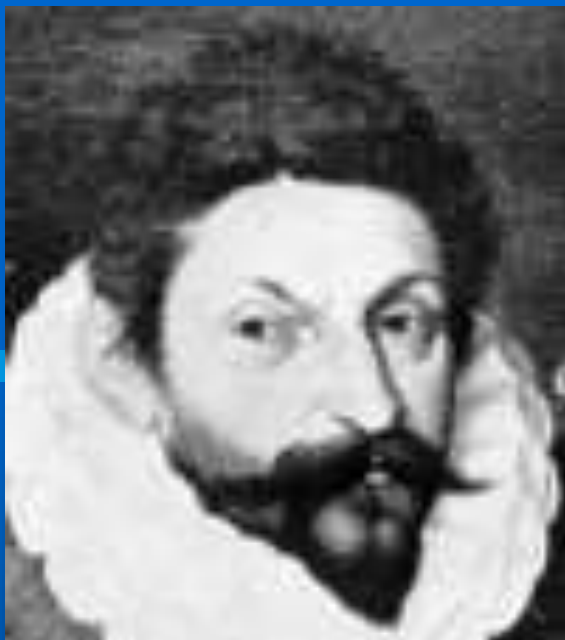

**В Середні віки «Канон врачевой науки»
видавався частіше за Біблію.**

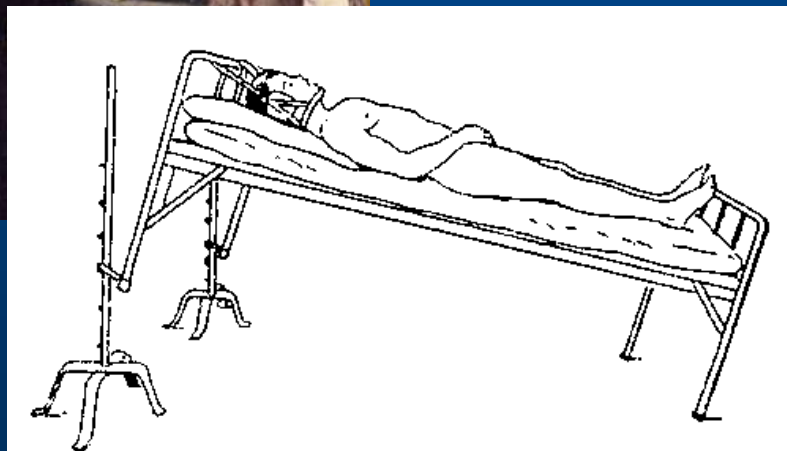
Амбруаз Паре (1510-1590)

Фрэнсис Гліссон (1597-1677)

Гаспар Тальякоцці (1546 - 1599)

**М.І. Пирогов
(1810—1881)**

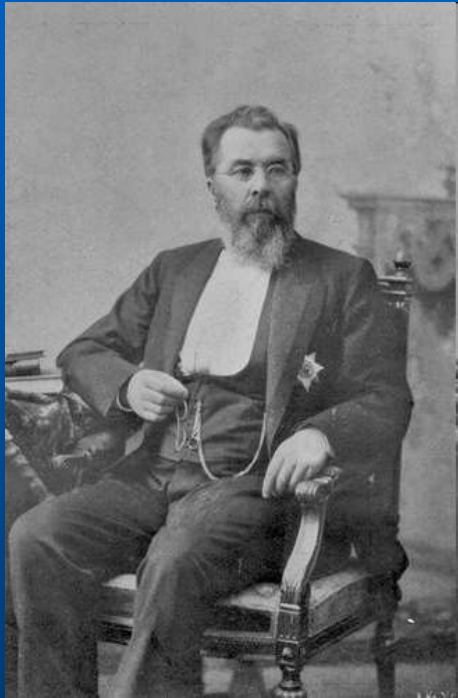
Мухин Є.О. (1766 - 1850)

**”Первые начала костоправной
науки”**

**Ларрей Домінік Жан (1766 – 1842)
впродовж доби виконав 200 ампутацій.**

Рейер Карл Карлович (1846 – 1890)

Перші спроби оперувати переломи

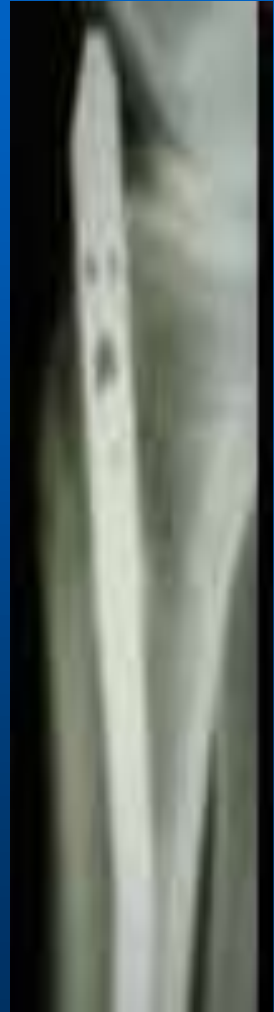
Склифосівський М.В.
(1836 — 1904)

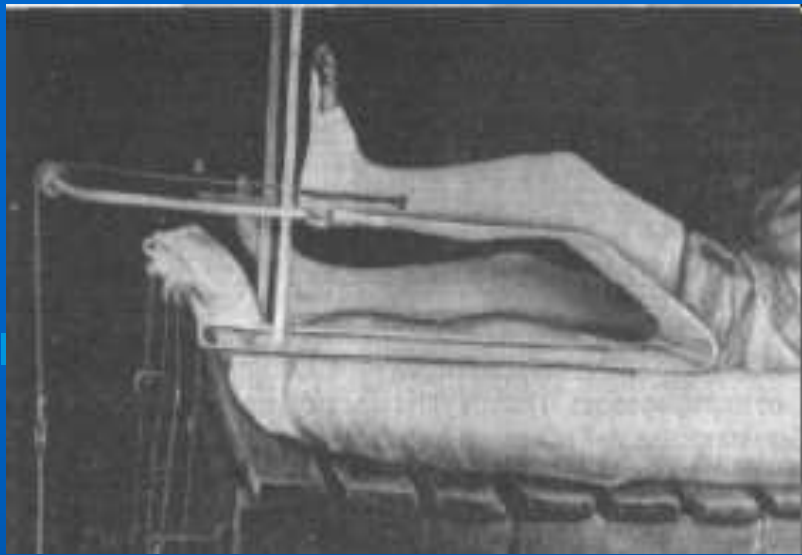

Кузьмин В.П.
(1893–1973)

Спіжарний І.К.
(1857—1924)

Мальгень (Malgaigne) Жозеф (1806—1865)

у 1903 році Е.Бергман, Брунс та Микуліч повідомили про застосування в лікуванні переломів металевих гвинтів.

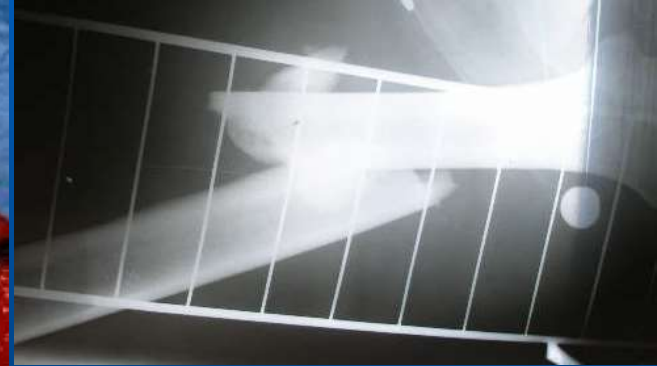
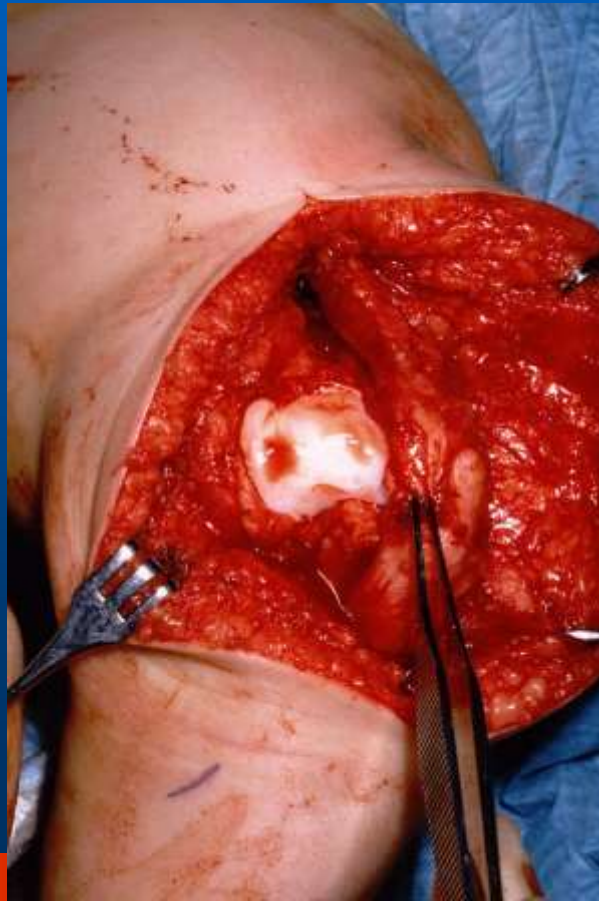
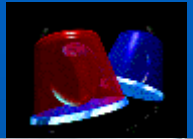
Харківська школа

У 1907 році у Харкові організований Медико-механічний інститут для лікування шахтарів, що отримали виробничі травми.

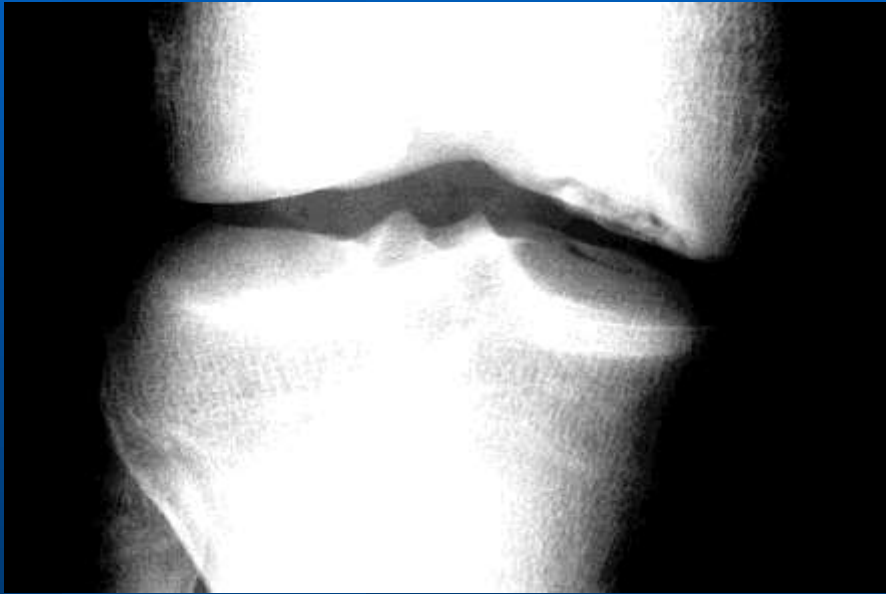

Основні напрямки роботи клініки:

Ургентна травматологічна допомога
постраждалим.

Комплексне лікування дегенеративно-дистрофічних та запальних захворювань суглобів

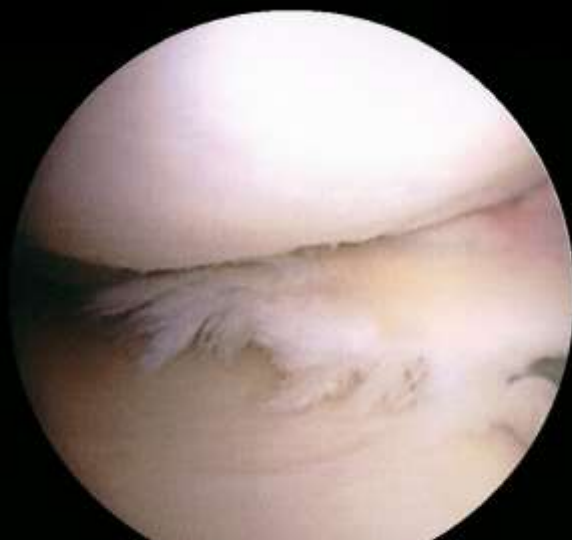
Сучасні методики остеосинтезу (блокуючий, позаовогнищевий, малоінвазивний)

Функціональні методи лікування геронтологічних хворих

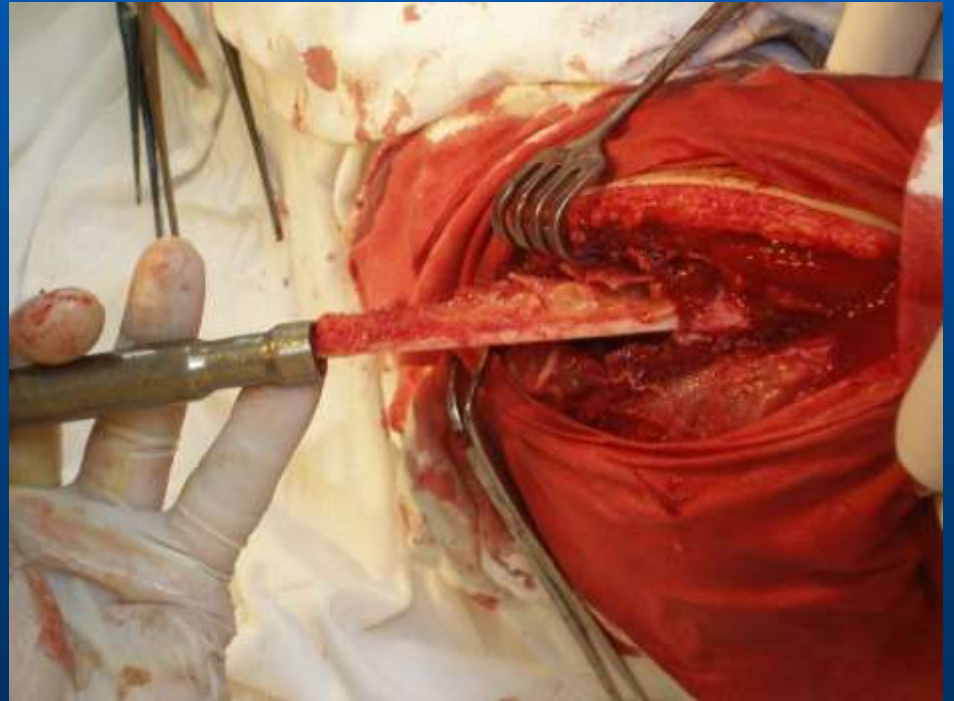
Артроскопічні втручання.

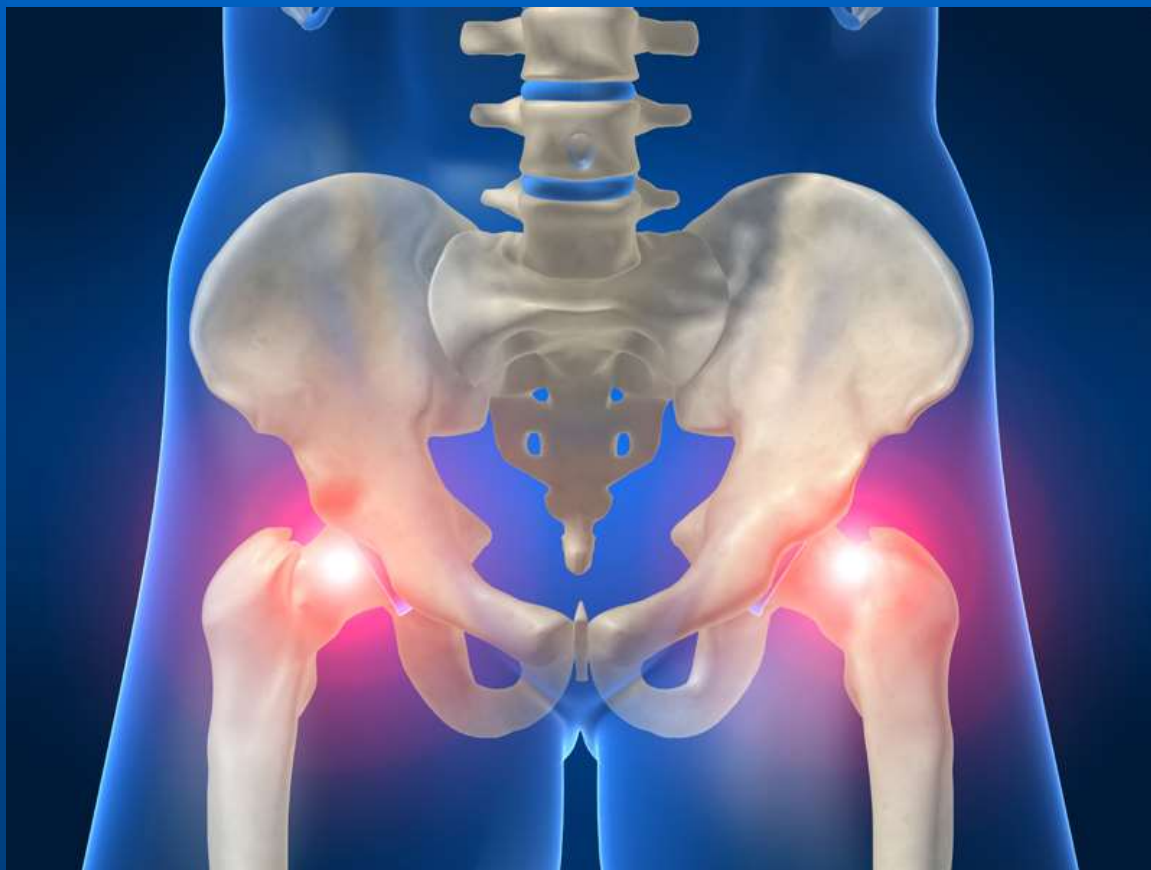
Хірургія кисті

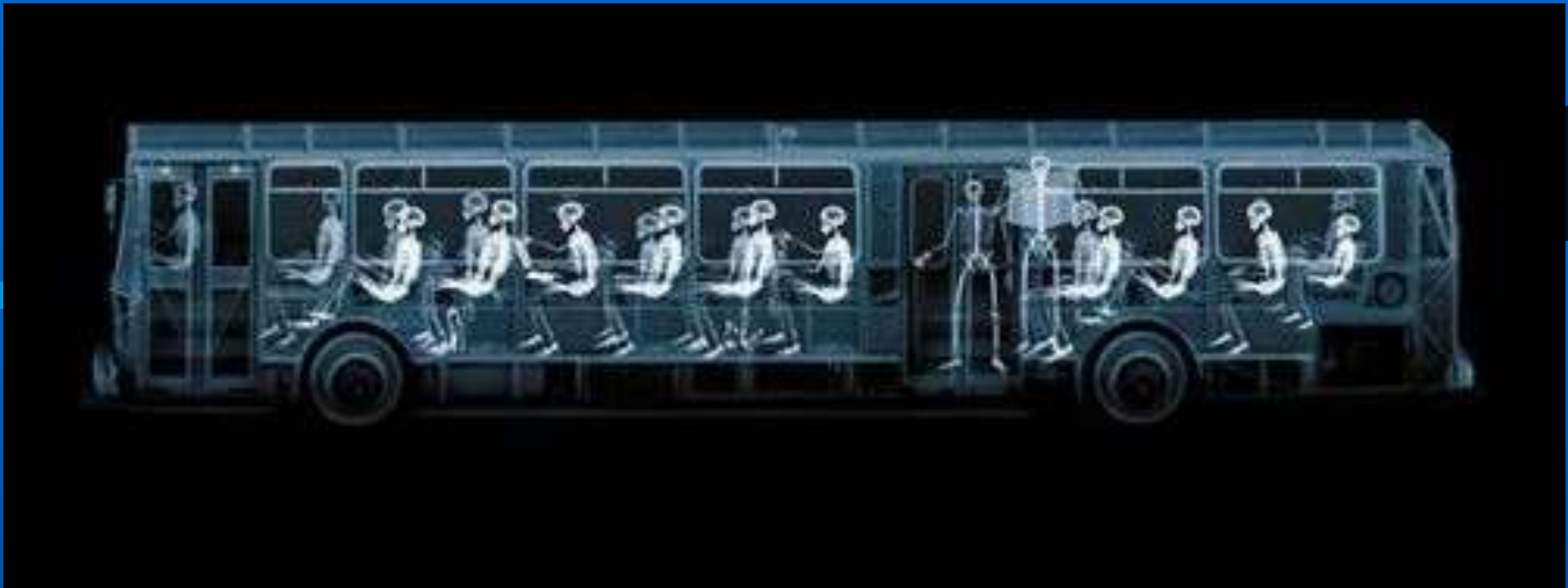

Остеопластика дефектів кісток пухлинного та гнійно-запального генезу

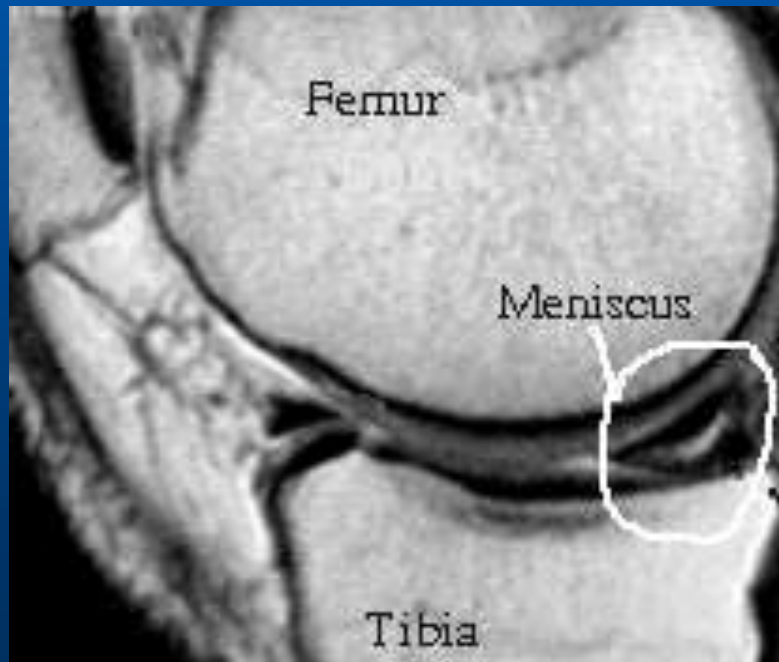
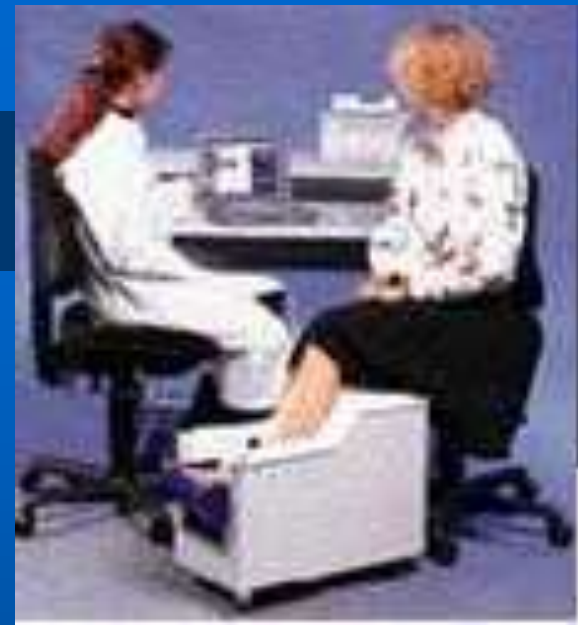
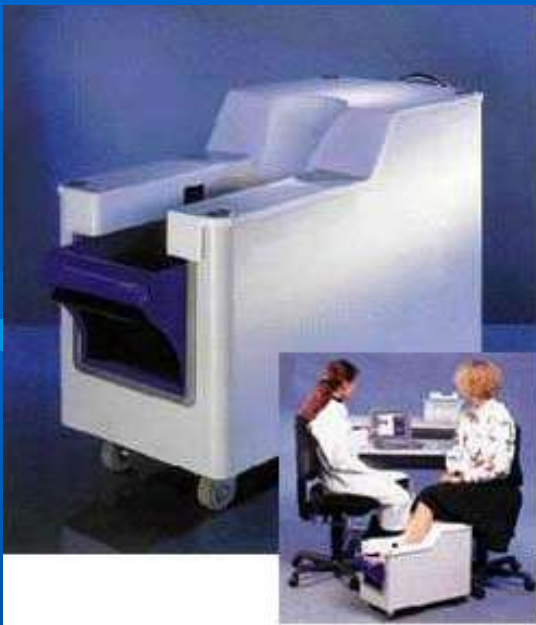
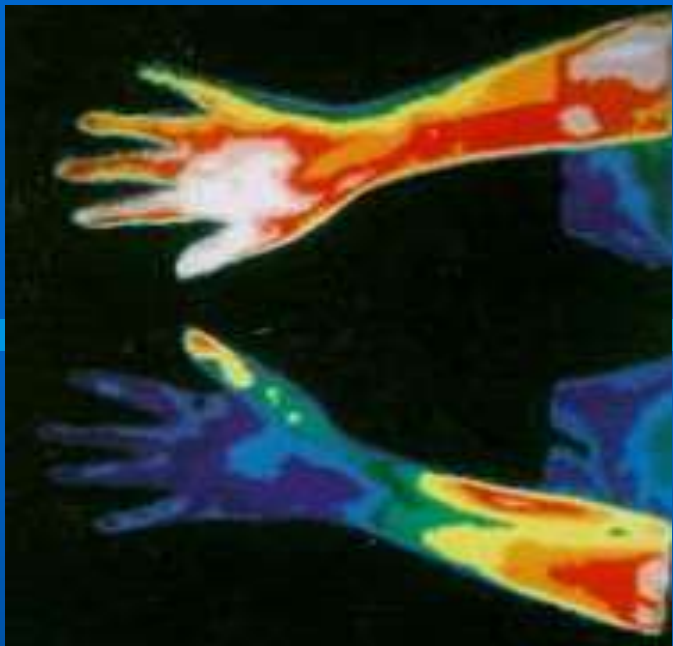

Діагностика переломів

ЛІКУВАННЯ ПЕРЕЛОМІВ

Принципи лікування переломів:

- екстреність,
- знеболення,
- репозиція відломків,
- іммобілізація до консолідації,
- функціональне лікування,
- нормалізація регенерації,
- реабілітація.

Основні методи лікування переломів:

- ❑ **закрита репозиція** з накладенням фіксуючої пов'язки;
- ❑ **скелетне витягнення**, в т.ч. демпферне;
- ❑ **оперативне**

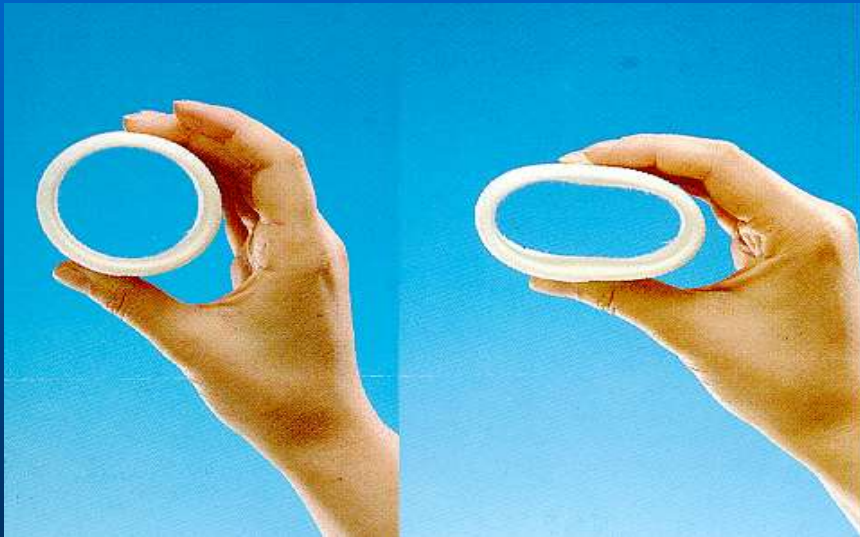

Закрите лікування переломів:

Засновано на анатомії,
фізіології,
знанні біомеханіки
переломів.
Це – медичне мистецтво.

Scotchcast Soft Cast

Негативний ефект іммобілізації на рухливість суглобів:

16-17% зменшення через
1 тиждень,
50% зменшення через 3
тижні

СКЕЛЕТНЕ ВИТЯГНЕННЯ

Вимоги до остеосинтезу:

- ❑ Ретельна асептика,
- ❑ Матеріальне забезпечення оперативного втручання,
- ❑ спеціальна підготовка ортопедів - травматологів.

Переваги остеосинтезу:

- Скорочується час перебування хворого в стаціонарі,
- Досягається точна адаптація відломків та їх нерухомість,
- Забезпечується первинне зрощення перелому.

Накістковий остеосинтез

Блокуючий інтрамедулярний остеосинтез

Позавогнищевий остеосинтез

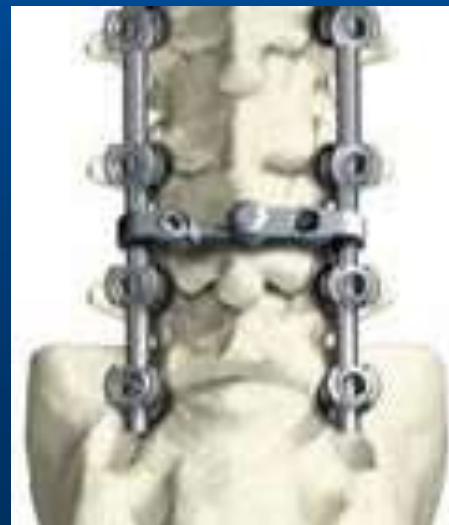
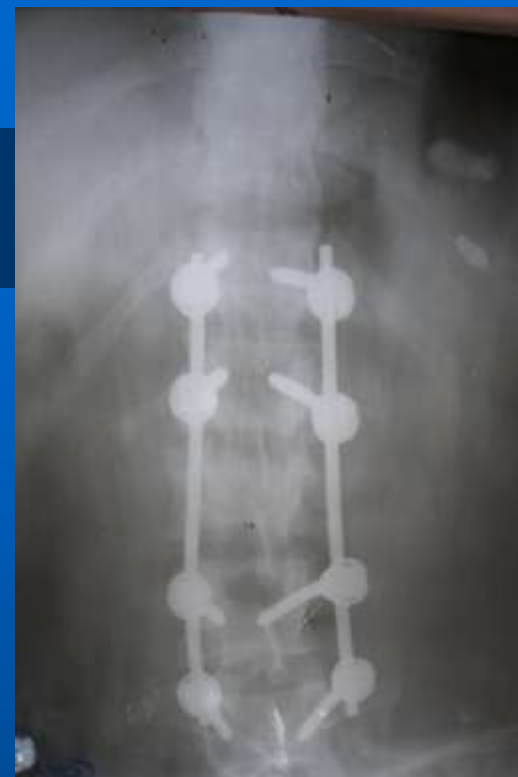
Загальний вигляд відкритого перелому (ШВ тип за Капланом-Марковою). Травма в результаті ДТП (нога пацієнтки попала під колесо автобуса)

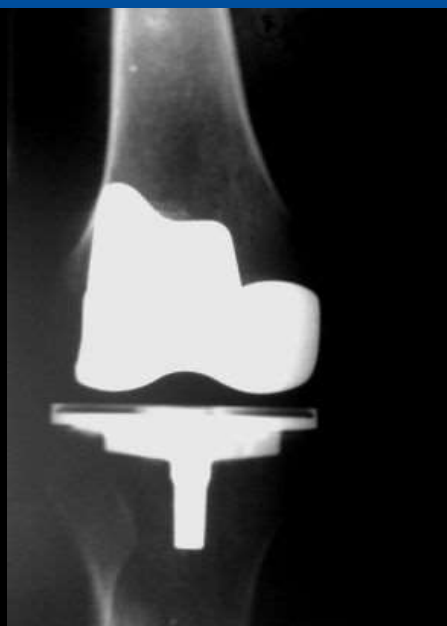

Хвора К. отримала тяжку політравму під час ДТП, множинні переломи обох стегнових та велико-гомількової кісток, перелом плеча, передпліччя та склепіння черепа.

Фіксація обох стегон та гомілки апаратами зовнішньої фіксації дали можливість хворій на третій тиждень самостійно рухатись без милиць і в подальшому сприяли повному відновленню рухів в суглобах

Причини порушень консолідації переломів:

- короткочасна, недосконала або що часто переривалася імобілізація;
- відсутність репозиції відламків, застосування великих вантажів при витягуванні, неправильно виконаний остеосинтез;
- нераціональне видалення життєздатних кісткових уламків і резекція кінців уламків;
- розлади кровообігу в т.ч. пов'язані з травматизацією м'яких тканин;
- інтерпозиція;
- трофо-невротичні розлади;
- множинні переломи.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

**Лектор доцент О.В. Пелипенко,
0957410437, ovpelypenko@ukr.net**